

MINISTRI MÄÄRUS

12.09.2022 nr 74

**Laste heaolu, õiguste ja kaasatuse edendamise
rahaline toetamine**

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

**1. peatükk
Üldsätted**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse laste heaolu ja õiguste poliitika kujundamiseks ja elluviimiseks toetuse andmise tingimused ja kord (edaspidi *määrus*).

§ 2. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) strateegiline partner – toetuse saaja, partneri kaasamise korral partner, kes oma tegevusega aitab Sotsiaalministeeriumil saavutada määruse eesmärged ning panustab §-s 4 nimetatud valdkondades poliitika kujundamisse ja elluviimisse;
- 2) toetuse saaja – taotleja, kelle suhtes on tehtud taotluse rahuldamise otsus ja kes viib ellu määruse alusel toetatavat projekti;
- 3) partner – isik, asutus või organisatsioon, kellega koostöös toetuse saaja projekti ellu viib ja kelle osalemine projektis on vajalik soovitud tulemuste saavutamiseks;
- 4) toetus – raha, mida eraldatakse riigieelarvest taotlejale taotluse rahuldamise otsuse alusel;
- 5) omafinantseering – osa projekti abikõlblikest kuludest, mille katab rahaliselt toetuse saaja või partner;
- 6) väljund – projekti raames loodud toode või teenus, mis on vajalik toetuse andmise eesmärgi saavutamiseks ning on otseselt seostatav elluviidud tegevuse ja selleks tehtud kuludega;
- 7) tulemus – projekti tegevustest kasusaajatele avalduv projekti väljundite lühiajaline mõju, mida soovitakse saavutada;
- 8) e-toetuse keskkond – Riigi Tugiteenuste Keskuse hallatav elektrooniline keskkond toetuse taotlemise ja kasutamise seotud teabe ja dokumentide esitamiseks ja menetlemiseks.

§ 3. Otsuse ja toimingu vaidlustamine

Sotsiaalministeeriumi otsust või toimingut on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

2. peatükk

Toetuse andmise eesmärk

§ 4. Toetuse andmise eesmärk

Toetust antakse eesmärgiga:

- 1) suurendada laste heaolu lapse abivajadust ennetavate ning abivajavatele lastele mõeldud meetmete arendamise ja pakkumisega ning võimestada strateegilist partnerit laste heaolu edendamiseks (edaspidi *laste heaolu edendamise eesmärk*);
- 2) suurendada ühiskonna teadlikkust lapse õigustest, toetada laste osalust ja kaasatust ning võimestada strateegilist partnerit laste õiguste ja kaasatuse edendamiseks (edaspidi *laste õiguste ja kaasatuse edendamise eesmärk*).

3. peatükk

Toetatavad tegevused, toetuse osakaal ja abikõlblikud kulud

§ 5. Toetatavad tegevused ja tegevustest kasusaajad

- (1) Laste heaolu edendamise eesmärgi täitmiseks antakse toetust järgmisteks tegevusteks:
- 1) laste väärkohtlemist, sealhulgas kehalist karistamist ennetavad tegevused täiskasvanute ja laste teadlikkuse ja hoiakute kujundamiseks ning sihitatud sekkumisprogrammide arendamiseks ja pakkumiseks;
  - 2) vägivalda, hooletusse jätmise või muu traumeeriva lapsepõlvkogemusega laste varajase märkamise ja abistamise meetmete arendamine ning asjakohaste teenuste kättesaadavuse parandamine;
  - 3) laste perest eraldamist ennetavad ning asendushooldusel olevate laste õigusi ja heaolu, perepõhiseid asendushoolduse vorme ja asendushoolduselt elluastuvaid noori toetavad tegevused;
  - 4) kogukondade aktiveerimine ja võimestamine abivajavate laste tulemuslikuks toetamiseks;
  - 5) lastekaitsetöö professioni ja meetodite arendamine ning lastekaitsetöötajate huvikaitse.
- (2) Laste õiguste ja kaasatuse edendamise eesmärgi täitmiseks antakse toetust järgmisteks tegevusteks:
- 1) laste, sealhulgas eriti haavatavate sihtrühmade (asendus- ja järelhooldusel, kinnises asutuses, haiglas jms viibivad lapsed) arvamuse ja vajaduste koondamine ning huvikaitse lapsi puudutavate seaduseelnõude, riiklike strateegiate jms ettevalmistamise protsessis;
  - 2) laste teavitamine nende õigustest ja õiguste kaitse võimalustest eri vanuses lastele arusaadaval ja kättesaadaval viisil;
  - 3) koolitus- ja nõustamistegevus ning strateegiline teavitus- ja meediatöö laste õiguste ja kaasatuse edendamiseks;
  - 4) laste osaluse toetamise ja nende kaasamise praktiliste juhendmaterjalide ja meetodikate koostamine ja juurutamine eri valdkondades ja haldustasanditel;
  - 5) laste turvalise internetikasutuse edendamine, laste õiguste kaitse ja väärkohtlemise ennetamine digimaailmas.
- (3) Projekt võib olla suunatud ühele või mõlemale määruse §-s 4 nimetatud eesmärgile. Projekt peab hõlmama vähemalt kolme käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tegevust, mis on suunatud vähemalt kahele lõikes 4 nimetatud kasusaajate sihtrühmale.
- (4) Paragrahvis 4 nimetatud eesmärgiga projektide tegevustest kasusaajad peavad olema lapsed, eelkõige abivajaduse tekkimise ohus või juba väljakujunenud abivajadusega lapsed, nende vanemad või hooldajad, lastekaitsetöötajad, lastega töötavad spetsialistid, laste heaolusse panustavad organisatsioonid, kohalikud omavalitsused või kogukonnad. Laste õiguste ja kaasatuse edendamise eesmärgiga projektide tegevustest kasusaajad võivad olla ka riigiasutused, kelle tegevus on seotud laste heaolu ja õiguste tagamisega oma haldusalas.

§ 6. Projekti elluviimise periood

(1) Projekti elluviimise periood on taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajavahemik, millal tehakse projekti tegevused ning tekivad projekti elluviimisega kaasnevad kulud.

(2) Projekti elluviimise perioodi algus ei või olla varasem kui 01.01.2023. Projekti elluviimise periood peab kestma kuni 31.12.2024.

(3) Projekti elluviimise perioodi võib projekti elluviimise ajal pikendada, kui projekti elluviimisel on tegutsetud hoolsalt ning pikendamise vajadus tuleneb toetuse saajast ja partnerist sõltumatutest asjaoludest.

(4) Projekti elluviimise perioodi pikendamise taotlus tuleb Sotsiaalministeeriumile esitada esimesel võimalusel, kuid hiljemalt kahe kuu jooksul pikendamise vajaduse ilmnenemisest. Pikendamist ei saa taotleda hiljem kui 30 päeva enne projekti elluviimise perioodi lõppkuupäeva.

§ 7. Toetuse osakaal ja piirsumma

(1) Toetuse suurim summa ühe projekti kohta on taotlusvooru eelarve maht.

(2) Omafinantseeringu minimaalne määr on 1% projekti abikõlblikest kuludest.

§ 8. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted

(1) Abikõlblikud on kulud, mis on põhjendatud ja vajalikud projekti eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks.

(2) Kulu on abikõlblik, kui see on:

- 1) tekkinud projekti elluviimise perioodil ja aruande esitamise ajaks tasutud;
- 2) tasutud toetuse saaja või partneri arvelduskontolt;
- 3) tõendatav algdokumentidega ja ülekannete tegemist tõendava maksedokumentidega;
- 4) vastav kohalduvatest õigusaktidest tulenevatele nõuetele ja toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskirjale;
- 5) selgelt eristatavalt kirjendatud raamatupidamises ja kontrollitav.

(3) Toetuse saaja raamatupidamise sise-eeskiri ja auditeerimise kord peavad võimaldama projekti finantsaruandes esitatud kulude otsest võrdlust vastavate raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega.

§ 9. Mitteabikõlblikud kulud

Järgmised kulud ei ole abikõlblikud:

- 1) investeeringud kinnisvarasse ja taristusse;
- 2) kapitalirent;
- 3) amortisatsioon;
- 4) remondikulud;
- 5) sõidukid, sealhulgas mootorsõidukid, maastiku- ja veesõidukid, droonid, nende soetamis-, rendi- ja ülalpidamiskulud;
- 6) kulud, mis on tekkinud väljaspool projekti elluviimise perioodi;
- 7) tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isikutelt kaupade ja teenuste ostmise kulud, välja arvatud juhul, kui need on vältimatult vajalikud projekti elluviimiseks ning nende vajadust on põhjendatud taotluse eelarves;
- 8) trahvid, rahalised karistused ja kohtuvaidluste kulud;
- 9) intressid võlalt, võla teenindamise tasud ja viivised;
- 10) kulud, mis kaetakse muudest allikatest;

11) käibemaks, välja arvatud juhul, kui käibemaks ei ole käibemaksuseaduse alusel tagasi saadav;

12) muud projekti elluviimise seisukohast põhjendamatud ja ebavajalikud kulud.

§ 10. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

(1) Kui määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi, kohaldatakse komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), või komisjoni määruses (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

(2) VTA määruse kohast vähese tähtsusega abi ei anta VTA määruse artikli 1 punktis 1 sätestatud juhtudel. Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohast vähese tähtsusega abi ei anta sama määruse artikli 1 punktis 2 sätestatud juhtudel.

(3) Ühele ettevõtjale ei tohi koos määruse alusel taotletava abiga jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul:

1) VTA määruse kohaselt antud vähese tähtsusega abi ületada 200 000 eurot;

2) komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 alusel antud vähese tähtsusega abi koos VTA määruse kohaselt antud vähese tähtsusega abiga ületada 500 000 eurot.

(4) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised isikud, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt.

(5) VTA määruse kohase vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse sama määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohase vähese tähtsusega abi andmisel võetakse arvesse sama määruse artikli 2 punktides 5–8 sätestatud nõudeid.

(6) Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 alusel antud vähese tähtsusega abi ja riigiabi ei anta ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

4. peatükk

Nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

§ 11. Nõuded taotlejale ja partnerile

(1) Taotlejaks võib olla Eestis registreeritud mittetulundusühing või sihtasutus.

(2) Taotleja võib tegevuste elluviimisele kaasata partnereid. Partneriks ei ole projekti kaasrahastaja, kes ei osale projekti tegevuste elluviimises, ega teenust osutav isik. Partneril tekivad projekti elluviimise käigus kulud.

(3) Partneriks võib olla Eestis registreeritud juriidiline isik, riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus või rahvusvaheline organisatsioon.

(4) Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele tingimustele:

1) maksu- või maksevõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;

2) ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel;

3) ei ole võlgnevusi Sotsiaalministeeriumi ees, sealhulgas peab taotleja olema tagastanud eelnevalt saadud toetuse kasutamata jäägi ja tasunud tähtajaks tagasinõuded;

- 4) varem antud toetuse kasutamise aruanne on õigeks ajaks esitatud ning puuduste korral aruandes on need tähtjaks kõrvaldatud;
- 5) juhtorgani liikmetel puudub kehtiv karistus majanduslase, ametialase, varavastase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo eest või süüteo eest perekonna ja alaealise vastu;
- 6) majandusaasta aruanded, mille esitamise tähtaeg on saabunud, on esitatud;
- 7) juhtorgani liikmetega seotud juriidilised isikud vastavad punktides 3 ja 4 sätestatud tingimustele;
- 8) taotlejal on vähemalt kaheaastane ja partneril vähemalt üheaastane tõendatav kogemus valdkondades, mille edendamise eesmärgil (§ 4) toetust taotletakse.

§ 12. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotlus on esitatud e-toetuse keskkonna kaudu ja selles etteantud vormil koos lõikes 2 nimetatud dokumentidega;
- 2) taotluse on allkirjastanud allkirjaõiguslik isik;
- 3) toetust taotletakse § 4 punktis 1 või 2 sätestatud eesmärgil, et viia ellu selle eesmärgi täitmiseks § 5 lõikes 1 või 2 nimetatud toetatavat tegevust;
- 4) taotlus sisaldab partneri kaasamise korral partneri andmeid, tema kaasamise vajaduse põhjendust ja partneri tehtavaid toetatavaid tegevusi;
- 5) taotluses on nimetatud tegevuste väljundi- ja tulemusnäitajad;
- 6) toetatavate tegevuste elluviimiseks taotletava toetuse summa ja selle osakaal abikõlblikest kuludest vastavad määruses sätestatule;
- 7) toetatavad tegevused tehakse määruses sätestatud projekti elluviimise perioodil;
- 8) muud määruses sätestatud nõuded.

(2) Taotleja lisab taotlusele järgmised dokumendid:

- 1) projekti partneri kaasamise korral partneri kinnituskiri projektis osalemise, taotluse sisu ja määrusega tutvumise ning partneri õiguste ja kohustustega nõustumise kohta;
- 2) volikiri, kui taotluse allkirjastaja tegutseb volituse alusel;
- 3) projektijuhi CV.

(3) Toetusest ei rahastata seda kulu osa, mille katteks on juba toetust eraldatud või makstud Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi või Ühtekuuluvusfondi vahenditest või teisest meetmest või riigieelarve või muu avaliku sektori või muudest välisabi vahenditest.

5. peatükk Toetuse taotlemine

§ 13. Taotlusvooru avamine

(1) Taotlusvooru avamise tähtaja ja eelarve otsustab sotsiaalkaitseministri käskkirjaga kinnitatud toetuse andmist korraldav komisjon (edaspidi *komisjon*).

(2) Sotsiaalministeerium avalikustab taotluste esitamise tähtaja ja taotlusvooru eelarve kodulehel vähemalt viis kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva. Kodulehele lisatakse viide määrusele.

(3) Taotlusvoor on avatud minimaalselt 30 kalendripäeva.

§ 14. Taotluse esitamine

(1) Taotleja esitab taotluse elektrooniliselt e-toetuse keskkonna kaudu taotlusvooru tähtpäevaks.

(2) Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtaegset esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

(3) Taotleja võib taotlusvooru esitada ühe taotluse.

6. peatükk **Taotluste menetlemine**

§ 15. Taotluse menetlemine

(1) Sotsiaalministeerium kontrollib taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavust kümne tööpäeva jooksul taotluste esitamise tähtpäevast arvates.

(2) Kui taotlus sisaldab vormilisi puudusi või projekti tegevuste eelarve sisaldab abikõlbmatuid kulusid, annab Sotsiaalministeerium taotlejale kuni viis tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks. Parandused võivad olla seotud tehniliste eksimustega numbrites, ajakavas või näitajates või mitteabikõlbliku kuluga projekti eelarves. Viimati nimetatud juhul palub Sotsiaalministeerium abikõlbmatu kulu välja võtta ja küsitava toetuse suurust samaväärselt vähendada. Selle aja võrra pikeneb nõuetele vastavuse kontrolli tähtaeg. Taotlejal on õigus esitatud taotlust muuta vaid Sotsiaalministeeriumi osutatud puuduste kõrvaldamiseks.

§ 16. Taotleja, partneri ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamine

(1) Sotsiaalministeerium tunnistab taotleja ja partneri nõuetele vastavaks juhul, kui nad vastavad §-s 11 nimetatud nõuetele.

(2) Sotsiaalministeerium tunnistab taotluse nõuetele vastavaks, kui:

- 1) taotlus vastab §-s 12 nimetatud nõuetele ning taotleja on taotluses esinevad puudused määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud;
- 2) taotlust on muudetud üksnes osas, millele Sotsiaalministeerium on puuduste kõrvaldamisel osutanud;
- 3) taotleja on võimaldanud tuvastada taotluses esitatud andmete õigsust.

(3) Kui taotleja, partner või taotlus ei vasta lõigetes 1 ja 2 nimetatud tingimustele, tunnistatakse taotlus nõuetele mittevastavaks.

§ 17. Taotluste hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord

(1) Sotsiaalministeerium hindab nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi. Hindajana võib kaasata ka välise eksperdi.

(2) Väline ekspert peab eelnevalt kirjalikus vormis kinnitama oma sõltumatust ja erapooletust vastava projekti hindamisel ning menetluse käigus taotleja kohta saadud info mitteavaldamist. Kui ekspert on seotud taotlusvooru esitatud projekti ettevalmistamisega või toetuse taotleja või partneriga, kohustub ta viivitamata teavitama Sotsiaalministeeriumit huvide konfliktist ning taandama ennast projekti hindamisest.

(3) Üks hindaja hindab kõiki sama taotlusvooru taotlusi.

(4) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hinnatakse määruse lisas esitatud hindamisjuhendi kohaselt järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:

- 1) projekti vajalikkuse põhjendatus ja vastavus sihtrühma vajadustele – kuni 5 punkti;
- 2) projekti eesmärgipärasus – kuni 6 punkti;
- 3) projekti tegevuste, tulemuste mõõtmise ja ajakava läbimõeldus ja põhjendatus ning nende omavaheline loogiline seos – kuni 5 punkti;
- 4) tegevuste mõju kestlikkus – kuni 5 punkti;

5) taotleja ja partneri teadmiste, oskuste ja kogemuste piisavus kavandatud tulemuste saavutamiseks – kuni 4 punkti;

6) eelarve põhjendatus, realistlikkus ja säästlikkus – kuni 5 punkti.

(5) Kui taotlust hindab mitu hindajat, leitakse hindamiskriteeriumite lõikes punktide aritmeetiline keskmine.

(6) Taotlused reastatakse paremusjärjestuse saamiseks hindamise tulemusel pingeritta alates suurima punktisumma saanud taotlusest. Võrdse koondhindega taotluste korral saab pingereas kõrgema koha taotlus, mille käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1 ja 2 toodud hindamiskriteeriumite liidetud punktisumma on suurem. Kui punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha taotlus, mille käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 3 toodud hindamiskriteeriumi punktisumma on suurem. Kui ka need punktisummad on võrdsed, saab pingereas kõrgema koha ajaliselt varem esitatud taotlus.

(7) Taotluste pingerida edastatakse komisjonile. Komisjonil on põhjendatud juhul õigus pingerida muuta, kui taotlust hindamiskriteeriumite alusel hinnates jõutakse teisele tulemusele.

(8) Komisjonil on õigus teha ettepanek taotluse rahuldamiseks, kui selle koondhinne on vähemalt 16 punkti ning see ei ole saanud ühegi hindamiskriteeriumi väärtuseks 0 punkti. Kui lävendit ületavate taotluste summa ületab taotlusvooru eelarvet, on komisjonil õigus teha ettepanek taotluste rahuldamiseks vastavalt pingereale seni, kuni jagub eelarvevahendeid.

(9) Komisjonil on õigus teha ettepanek asuda ühe või mitme taotlejaga läbirääkimistesse projekti sisu või eelarve muutmiseks, sealhulgas teha ettepanek liita sisult kattuvad või teineteist täiendavad taotlused üheks. Komisjoni nimel peab taotlejaga läbirääkimisi komisjoni määratud esindaja (läbirääkija), kaasates antud taotluse hindajad. Komisjon määrab tähtaja läbirääkimiste pidamiseks. Taotlejaga kokkuleppele jõudmise korral esitab taotleja e-toetuse keskkonna kaudu muudetud taotluse. Läbirääkija tutvustab seejärel komisjonile läbirääkimiste tulemusi ning komisjon teeb ettepaneku taotlus rahuldada või rahuldamata jätta.

(10) Komisjonil on õigus teha ettepanek taotlus rahuldamata jätta, kui:

1) taotlus on saanud vähemalt ühe hindamiskriteeriumi väärtuseks 0 punkti;

2) taotluse koondhinne on väiksem kui 16 punkti;

3) taotluse rahuldamiseks vastavalt pingereale ei jagu eelarvevahendeid;

4) taotlejaga peetud läbirääkimistel ei saavutatud kokkulepet projekti sisu või eelarve muutmiseks;

5) taotleja ei esita läbirääkimiste järgselt komisjoni määratud tähtajaks muudetud taotlust;

6) läbirääkimiste järgselt esitatud taotlus ei vasta saavutatud kokkuleppele.

(11) Kui läbirääkimiste järgselt teeb komisjon ettepaneku taotlus rahuldamata jätta, ei pea komisjon tegema ettepanekut pingereas järgmisel kohal oleva taotluse rahuldamiseks.

(12) Komisjoni ettepanek taotlus rahuldada, rahuldamata jätta või alustada taotlejaga läbirääkimisi tehakse koosolekul ning see vormistatakse protokollina.

§ 18. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb Sotsiaalministeerium, lähtudes nõutele vastavuse kontrolli tulemusest, hindaja hinnangust ja komisjoni protokollist.

(2) Taotlus rahuldatakse, kui komisjon on teinud ettepaneku taotlus rahuldada.

(3) Taotlus jäetakse rahuldamata, kui:

1) taotleja, partner või taotlus tunnistatakse nõuetele mittevastavaks;

2) komisjon on teinud ettepaneku taotlus rahuldamata jätta;

3) taotleja või partner mõjutab pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil taotluse menetlemist.

(4) Taotlejale tehakse taotluse kohta tehtud otsus teatavaks e-toetuse keskkonna vahendusel kolme tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 19. Toetuse kasutamise lepingu sõlmimine ja muutmine

(1) Sotsiaalministeerium sõlmib toetuse saajaga toetuse kasutamise lepingu (edaspidi *leping*). Sotsiaalministeerium edastab lepingu toetuse saajale allkirjastamiseks 30 päeva jooksul otsuse tegemisest arvates. Kui toetuse saaja ei tagasta allkirjastatud lepingut 20 päeva jooksul selle kättesaamisest arvates, loetakse et ta on toetusest loobunud.

(2) Lepingus sätestatakse muu hulgas toetuse kasutamise eesmärk, selle saavutamiseks vajalikud tegevused, väljundid ja nende näitajad, tulemused ja nende näitajad, tegevuste elluviimise periood ning maksete tegemise ja aruannete esitamise korraldus.

(3) Sõlmitud leping edastatakse toetuse saajale e-toetuse keskkonna kaudu.

(4) Lepingut muudetakse Sotsiaalministeeriumi algatusel või e-toetuse keskkonna kaudu toetuse saaja esitatud kirjaliku avalduse alusel.

(5) Sotsiaalministeeriumil on õigus lepingu muutmise keelduda, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti elluviimise perioodil.

(6) Sotsiaalministeerium otsustab lepingu muutmise 30 päeva jooksul pärast vastavasisulisel avalduse saamist või omal algatusel muudatuse tegemise korral toetuse saaja seisukoha saamist.

(7) Lepingu muutmine ei ole vajalik, kui muudatused tegevuste eelarveridade vahel on kuni 15% algse eelarverea summast, kuid kõige rohkem 15 000 eurot eelarverea kohta, tingimusel et projekti tegevuste sisu, kulude kogumaht ja toetuse osakaal ei muutu.

7. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 20. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

(1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse Sotsiaalministeeriumi algatusel või e-toetuse keskkonna kaudu toetuse saaja esitatud kirjaliku avalduse alusel.

(2) Sotsiaalministeeriumil on õigus taotluse rahuldamise otsuse muutmise keelduda, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla projekti oodatavate tulemuste saavutamise või projekti tegevuste lõpetamise projekti elluviimise perioodil.

(3) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab Sotsiaalministeerium 30 päeva jooksul pärast asjakohase ja puudusteta avalduse saamist või omal algatusel muutmise menetluse algatamist.

(4) Kui taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsus puudutab lepinguga kokkulepitut, algatab Sotsiaalministeerium ka lepingu muutmise.

§ 21. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Sotsiaalministeerium tunnistab taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on taotleja, toetuse saaja või partner teadlikult esitanud Sotsiaalministeeriumile ebaõiget või mittetäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
- 3) toetuse saaja ei tagasta allkirjastatud lepingut 20 päeva jooksul selle Sotsiaalministeeriumilt saamisest arvates;
- 4) toetuse saaja loobub toetusest.

(2) Taotluse rahuldamise otsuse täielikult kehtetuks tunnistamise korral leping lõpeb. Toetuse saajal tuleb kehtetuks tunnistatud taotluse rahuldamise otsuses nimetatud summa ulatuses saadud toetus tagastada.

8. peatükk

Toetuse maksmise tingimused ja aruannete esitamine

§ 22. Toetuse maksmise tingimused

(1) Toetuse maksed teeb Sotsiaalministeerium üldjuhul kvartaalsete maksetena vastavalt lepingus nimetatud ajagraafikule.

(2) Sotsiaalministeerium võib toetuse maksed osaliselt või täielikult peatada, kui:

- 1) vahearuanDES esineb puudusi;
- 2) toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;
- 3) kuludokumentides esineb puudusi või kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
- 4) ilmnenuD asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda ettenähtud ajaks projekti ellu viia või kavandatud tulemusi saavutada;
- 5) võimaliku toetuse tagasinõudmise asjaolud on selgitamisel või tagasinõutav summa ei ole lõplikult tagasi makstud.

§ 23. Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamine ja kontrollimine

(1) Toetuse saaja esitab Sotsiaalministeeriumile projekti elluviimise kohta vahearuaruande kaks korda aastas lepingus märgitud tähtaegadel.

(2) Toetuse saaja esitab Sotsiaalministeeriumile projekti lõpparuande 30 päeva jooksul projekti elluviimise perioodi lõppkuupäevast arvates.

(3) Aruanne hõlmab tegevusaruannet ja finantsaruannet. Tegevusaruande vorm on kättesaadav ja see esitatakse e-toetuse keskkonnas. Finantsaruandes esitatakse info projekti eelarve täitmise kohta tegevuste kaupa aruandeperioodil ja kumulatiivselt kõigi seniste aruandeperioodide kohta ning kulude loetelu.

(4) Aruanded esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu. Kui tehniline viga e-toetuse keskkonna töös takistab aruande esitamist, loetakse uueks aruande esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea kõrvaldamist.

(5) Sotsiaalministeerium kontrollib 30 päeva jooksul aruande laekumisest, kas projekti aruanne on nõuetekohaselt täidetud. Puuduste korral annab Sotsiaalministeerium toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Lisandunud aja võrra pikeneb aruande kontrollimise aeg.

(6) Sotsiaalministeeriumil on õigus kontrollida toetuse saaja esitatud aruannete õigsust ja toetuse kasutamise sihipärasust. Muu hulgas on tal õigus:

- 1) kontrollida toetuse kasutamisega seotud andmeid ja dokumente;
- 2) saada toetuse saajalt kirjalikke ja suulisi seletusi;

- 3) viibida toetuse saaja ja partneri ruumides ja territooriumil, mis on seotud tegevuse elluviimisega;
- 4) veenduda projekti väljundite olemasolus ning saada infot nende levitamise kohta.

9. peatükk

Toetuse saaja, partneri ja Sotsiaalministeeriumi õigused ja kohustused

§ 24. Toetuse saaja ja partneri kohustused

(1) Toetuse saaja ja partner on kohustatud:

- 1) kasutama toetust sihipäraselt ja otstarbekalt taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja lepingus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 2) kirjendama projektiga seotud raamatupidamiskandeid ülejäänud raamatupidamisest selgelt eristatavalt;
- 3) kandma kasutamata toetuse tagasi;
- 4) teavitama Sotsiaalministeeriumit esimesel võimalusel, kui ilmnevad tegevuse elluviimist raskendavad asjaolud;
- 5) koguma ja esitama Sotsiaalministeeriumile andmeid projekti näitajate kohta, mis on vajalikud projekti tulemuste hindamiseks;
- 6) tegema kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ettepaneku vähemalt kolmele erapooletule pakkujale pakkumuse esitamiseks, kui teenuse või asja eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem, välja arvatud juhul kui kavandatava ostu turul puudub ettevõtjate paljusus;
- 7) järgima hangete tegemisel riigihangete seadust, kui toetuse saaja või partner on hankija riigihangete seaduse § 5 tähenduses;
- 8) täitma projekti elluviimisega seotud õigusaktides sätestatud kohustusi;
- 9) vastama Sotsiaalministeeriumi küsimustele määratud tähtaja jooksul;
- 10) võimaldama Sotsiaalministeeriumil viivitamata kontrollida projekti elluviimisega seotud dokumente või teha kohapealset kontrolli;
- 11) säilitama taotlemise, toetuse saamise ja projekti elluviimisega seonduvat dokumentatsiooni seitse aastat pärast projekti lõppu;
- 12) nimetama Sotsiaalministeeriumit kirjeldatud tegevuse toetajana vastavates trükistes, reklaamides ja avalikel esinemistel, kasutades võimaluse korral Sotsiaalministeeriumi logo. Logo kasutus peab vastama valitsusasutuste ühise visuaalse identiteedi stiiljuhiste;le;
- 13) avalikustama oma veebilehel ja sotsiaalmeedia kanalid nende olemasolu korral toetatud projekti nime, eesmärgid, kogu- ja toetussumma ning info olulisemate tegevuste ja tulemuste kohta;
- 14) lõpetama Sotsiaalministeeriumi soovi korral tema sümboolika edasise kasutamise;
- 15) säilitama vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid kümne majandusaasta jooksul alates päevast, kui kava alusel viimati toetust anti.

(2) Kui taotletava toetuse näol on tegemist komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 kohase vähese tähtsusega abi andmisega ning kui üldist majandushuvi pakkuva teenuse osutamise kohustus on toetuse saajale pandud enne toetuse taotlemist, esitab toetuse saaja ülesande andmist tõendava dokumendi nimetatud komisjoni määruse preambuli punkti 6 tähenduses.

§ 25. Toetuse saaja ja partneri õigused

(1) Toetuse saajal ja partneril on õigus saada Sotsiaalministeeriumilt infot ja nõuandeid, mis on seotud määruses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega.

(2) Toetuse saajal on õigus esitada taotluse rahuldamise otsuse või lepingu muutmise taotlus, kui projekti käik seda nõuab.

§ 26. Sotsiaalministeeriumi kohustused

Sotsiaalministeerium on kohustatud:

- 1) säilitama vähese tähtsusega abi kava käsitlevaid andmeid kümne majandusaasta jooksul alates päevast, kui kava alusel viimati toetust anti;
- 2) kandma riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse andmed antud vähese tähtsusega abi kohta;
- 3) teavitama toetuse saajat taotluse rahuldamise otsuses vähese tähtsusega abi andmisest.

§ 27. Sotsiaalministeeriumi õigused

(1) Sotsiaalministeeriumil on õigus kontrollida aruannetes esitatud teabe vastavust tegelikkusele ja toetuse kasutamise sihipärasust projekti elluviimise, toetuse saaja või partneri asukohas, teavitades toetuse saajat sellest ette.

(2) Sotsiaalministeeriumil on õigus nõuda toetus osaliselt või tervikuna tagasi, kui:

- 1) toetuse saaja on esitanud ebaõigeid või puudulikke andmeid ning õigete ja piisavate andmete korral oleks toetuse andmise kohta tehtud teistsugune otsus;
- 2) taotluses kirjeldatud tegevus on tähtjaks ellu viimata või on viidud ellu osaliselt;
- 3) taotluses kirjeldatud tulemusi ei ole tähtjaks saavutatud või on saavutatud osaliselt;
- 4) ilmneb asjaolu, mille tõttu tegevuste elluviimine ei ole otstarbekas või see on võimatu;
- 5) toetuse saaja ei ole täitnud omafinantseeringuga seotud nõudeid;
- 6) toetuse saaja või partner ei ole toetust kasutanud sihipäraselt;
- 7) toetuse saaja või partner ei võimalda või raskendab oluliselt toetuse kasutamise üle kontrolli tegemist;
- 8) toetuse saaja või partner rikub lepingust tulenevat kohustust;
- 9) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)
Signe Riisalo
sotsiaalkaitseminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Maarjo Mändmaa
kantsler

Lisa Hindamisjuhend